

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Daniely Menclové a Mgr. Lenky Havlíčkové ve věci

žalobce: **M. V.**, narozený X,
bytem X,

proti

žalovanému: **Statutární město Ústí nad Labem**,
sídlem Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Částka 2 000 Kč bude žalobci vrácena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhal, aby soud určil, že zásah spočívající v nařízení odtahu jeho osobního automobilu je nezákonný.
2. Současně žalobce požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.
3. Žalobce v žalobě nejprve uvedl, že dne 29. 3. 2021 zaparkoval svoje služební vozidlo tovární značky Seat Ibiza, RZ X, v ulici U Kostela v Ústí nad Labem na parkovišti pro zásobování s parkovacím kotoučem. Po zaparkování vozidla nastavil na parkovacím kotouči dobu příjezdu a umístil ho za zadní sklo vozidla. Po opětovném příchodu k vozidlu žalobce zjistil, že jsou na voze nasazeny odtahovací háky, a že opodál stojí vozidlo odtahové služby. Žalobce ihned požádal pracovníky odtahové služby, aby nadále nepokračovali v nasazování odtahových háků a strážníkovi městské policie, který byl na místě přítomen, ukázal umístěný parkovací kotouč. Žalobce zdůraznil, že strážníka městské policie marně upozorňoval na skutečnost, že vozidlo netvoří překážku provozu,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jelikož bylo zaparkováno v souladu s pravidly silničního provozu. Strážník městské policie na to ovšem nijak nereagoval a za přední sklo vozidla umístil výzvu. Pracovníci odtahové služby žalobci sdělili, že pokud neuhradí 600 Kč za započatý odtah, vozidlo bude odtaženo, což se následně stalo.

4. Žalobce namítal, že povinnost odstranit překážku má primárně ten, kdo ji způsobil, a až subsidiárně může odstranění překážky nařídít policista. Pokud je tedy řidič vozidla na místě a chystá se s vozidlem odjet, je podle žalobce dokončení odtahu daného vozidla excesem. Žalobce zdůraznil, že celou situaci zdokumentoval a ze všech jím pořízených materiálů je zřejmé, že strážník městské policie parkovací kotouč přehlédl, což žalobce vnímal jako hrubé porušení zákona a povinností strážníka. Žalobce namítal, že jednáním strážníka městské policie, tj. nařízením odtahu jeho osobního automobilu byl zkrácen na svých právech, resp. že do nich bylo tímto zasazeno.
5. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný uvedl, že ve věci přestupku žalobce ze dne 29. 3. 2021 bylo Magistrátem města Ústí nad Labem vedeno řízení pod sp. zn. MMUL/OPA/OKS/97445/2021/RZAST, které bylo usnesením ze dne 21. 7. 2021 zastaveno. S ohledem na uvedenou skutečnost žalovaný plně odkázal na odůvodnění pravomocného rozhodnutí o zastavení řízení. Závěrem žalovaný podotkl, že má za to, že žalovaným správním orgánem je v dané věci Magistrát města Ústí nad Labem a nikoliv Statutární město Ústí nad Labem.
6. Soud se v projednávané věci nejprve zabýval tím, zda byly dodrženy podmínky řízení, jejichž splnění je předpokladem pro možnost meritorního rozhodnutí soudu. Především se soud zabýval tím, zda žalobu na ochranu před nezákonným zásahem podala osoba, již svědčí aktivní žalobní legitimace.
7. Podle § 82 s. ř. s., platí, že *„[k]aždý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“*
8. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. platí, že *„[n]estanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou“.*
9. Podle ustálené judikatury Nejvyšší správního soudu je namísto ochrany v procesním režimu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka). Pokud tedy soud dospěje k závěru, že jedna z podmínek není anebo nemůže být splněna, je nadbytečné posuzovat, zda byly splněny další podmínky pro poskytnutí ochrany v procesním režimu podle § 82 a násl. s. ř. s. (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 1 Afs 217/2017-34, 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, a ze dne 9. 1. 2013 č. j. 1 Aps 10/2012-20).
10. První podmínkou pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. je tedy přímost zásahu proti žalobci. V této souvislosti soud odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 - 98, publ. pod č.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T

2206/2011 Sb. NSS, konstatoval, že: „[Z]ásahová žaloba chrání proti jakýmkoli jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení.“ Dále soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Afs 8/2018 - 37, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že „aby nějaký úkon mohl být pojmově nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., musí se jednat o individuální úkon veřejné moci, který je přímo namířen proti jednotlivci a přímo zasahuje do jeho subjektivních veřejných práv (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 - 98).“ a rovněž zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyšší správní soud ze dne 15. 5. 2008, č. j. 2 Aps 1/2008-77, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že „Pokud je pojmově zasažení do práv žalobce vyloučeno je vyloučeno soudní řízení a žaloba musí být odmítnuta.“

11. Dotčení v právech osoby, která se domáhá ochrany proti nezákonnému zásahu, musí být tedy přímé, nikoliv pouze nepřímé či dokonce eventuelní a musí se jednat o dotčení na veřejných subjektivních právech fyzické či právnické osoby. Nezákonným zásahem tedy nemohou být úkony správního orgánu, které nebyly zaměřeny přímo proti žalobci.
12. V souzené věci se žalobce domáhá určení toho, že odtah jeho vozidla Seat Ibiza, RZ X, který byl dne 29. 3. 2021 proveden na základě pokynu strážníka městské policie, byl nezákonný.
13. Jakkoli lze odstranění vozidla (odtažení) k pokynu strážníka městské policie podle § 45 odst. 4 či podle § 27 odst. 5 zákona o silničním provozu, za situace, kdy vozidlo netvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích, považovat za nezákonný zásah, je třeba zdůraznit, že se jedná toliko o zásah proti provozovateli vozidla, o jehož odtahu bylo rozhodnuto (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2005, č. j. 8 Aps 1/2005-82, publ. pod. 932/2006 Sb. NSS a ze dne 1. 2. 2021, č. j. 5 As 291/2019-50). Je to totiž právě provozovatel vozidla, kdo je v důsledku tohoto nezákonného zásahu omezen v užívání svého vozidla.
14. Žalobce v podané žalobě sice uváděl, že osobní automobil Seat Ibiza, RZ X, který byl na základě pokynu strážníka městské policie dne 29. 3. 2021 odtahen, je „jeho vozidlem“. Zároveň však také poznamenal, že se jedná o „jeho služební vozidlo“. K výzvě soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 16 A 40/2021-24, následně žalobce upřesnil, že ke dni 29. 3. 2021 byla provozovatelem předmětného vozidla společnost Blau Safír s. r. o., což doložil kopií velkého technického průkazu, a současně sdělil, že je jednatelem obchodní společnosti Blau Safír s. r. o. Z uvedeného tak jednoznačně vyplývá, že žalobce nebyl ke dni 29. 3. 2021 provozovatelem osobního automobilu Seat Ibiza, RZ X.
15. Soud na tomto místě současně podotýká, že z podané žaloby je zřejmé, že se nejedná o podání obchodní společnosti Blau Safír s. r. o. učiněné a podepsané žalobcem, jakožto jejím jednatelem, tj. fyzickou osobou oprávněnou jednat za dotčenou právnickou osobu. Předmětná žaloba byla podána (a podepsána) právě žalobcem jako fyzickou osobou, tj. byla učiněna z datové schránky žalobce, což plyne ze záznamu o ověření elektronického podání ze dne 31. 5. 2021. Z její obsahu je jednoznačně zřejmé, že je to právě žalobce jako fyzická osoba, který se domáhá ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu a nikoliv obchodní společnost, již je jednatelem.

16. Zdejší soud nemá pochyb o tom, že žalobce má zájem na výsledku řízení, vzhledem k tomu, že je jednatelem obchodní společnosti Blau Safír s. r. o. Žalobce se ovšem v projednávané věci podanou žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem do veřejných subjektivních práv jiné osoby, a to provozovatele vozidla. Jak již soud konstatoval výše, pokynem strážníka městské policie k odtahování předmětného vozidla nemohlo být zasazeno do práv žalobce, ale právě do práv provozovatele daného vozidla, tj. do práv shora zmíněné obchodní společnosti, která by v jeho důsledku nemohla vozidlo užívat. Lze-li tedy v daném případě někomu přiznat ochranu před nezákonným zásahem, je to právě provozovatel vozidla a pouze ten je osobou aktivně legitimovanou k podání zásahové žaloby v této věci.
17. Vzhledem k tomu, že v předmětné věci s ohledem na výše uvedené skutečnosti zjevně absentuje „zásah“ žalovaného do práv žalobce ve smyslu legislativní zkratky zakotvené v § 82 s. ř. s., a ani vzniknout nemůže, neboť žalobce nedisponuje patřičnými veřejnými subjektivními právy, která by mohla být úkonem žalovaného dotčena, má soud za to, že v daném případě byla žaloba podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. výrokem I. usnesení odmítl.
18. Co se týče námítky žalovaného, že není v daném případě pasivně legitimován, soud uvádí následující.
19. Žalobce se podanou žalobou nedomáhal zrušení usnesení Magistrátu města Ústí nad Labem ze dne 21. 7. 2021, sp. zn. MMUL/OPA/97445/2021/RZAST, kterým bylo zastaveno řízení ve věci přestupku žalobce ze dne 29. 3. 2021, jak se zřejmě mylně domnívá žalovaný. Žalobce se domáhal ochrany před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., který spočíval v nařízení odtahu vozidla Seat Ibiza, RZ X.
20. Podle § 83 s. ř. s. je v tomto případě žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, **a u obecní policie obec.**
21. Podle § 1 odst. 4 zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii platí, že obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem, a v hlavním městě Praze se označuje městská policie.
22. Z uvedeného vyplývá, že v soudním řádu správním zákonodárce zvolil odklon od žalob ve správním soudnictví, kdy je obecně pasivně žalobně legitimován přímo konkrétní správní orgán, který provedl zásah a pasivní žalobní legitimaci (žalovaný) má pro obecní policii veřejnoprávní korporace, kterou je obec (§ 2 odst. 1 obecního zřízení, resp. § 1 odst. 2 zák. o hl. m. Praze).
23. Jak soud zjistil z žalobních tvrzení žalobce, správním orgánem, jemuž je podřízený strážník městské policie, který měl dle tvrzení žalobce zasáhnout do jeho práv nezákonným zásahem, je v daném případě Statutární město Ústí nad Labem. S ohledem na výše uvedené tak právě tomuto správnímu orgánu svědčí v projednávané věci pasivní žalobní legitimace. Uvedený závěr soud opírá i o judikaturu Nejvyššího správního soudu, jenž k obdobným závěrům dospěl např. v rozsudku ze dne 12. 4. 2017, č. j. 3 As 205/2016-38, či ze dne 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016-79, a dále se soud opírá i o nález Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. II. ÚS 1894/14.

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T

24. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta (výrok II.).
25. Jelikož řízení skončilo odmítnutím žaloby před prvním jednáním, soud podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) rozhodl ve výroku III. usnesení o vrácení soudního poplatku žalobci, který soudu uhradil ve výši 2 000 Kč za podání žaloby. V souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích soud rovněž rozhodl o tom, že poplatek bude žalobci vrácen z účtu krajského soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 21. února 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: I. T